

สรุปการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกในคน ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในคน สิ้นสุดวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 จนถึงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2547 เวลา 18.00 น. สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่หรือปอดบวม ที่อยู่ในข่ายเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขต จากการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานการณ์ สรุปผลดังนี้

1. จำนวนผู้ป่วยที่ได้แจ้งใหม่วันนี้ 47 ราย จาก 11 จังหวัด เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้
 สุโขทัย 30 ราย, จันทบุรี 4 ราย, ลพบุรี 3 ราย, ชัยนาท 2 ราย, พิษณุโลก 2 ราย, ระยอง ลำปาง เชียงราย แม่ฮ่องสอน เลย และ นครราชสีมา จังหวัดละ 1 ราย
 รวมสะสมตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม จำนวน 1,703 ราย จาก 72 จังหวัด
2. ผู้ป่วยยืนยันไข้หวัดนก ด้วยผลทางห้องปฏิบัติการ พบเชื้อ Influenza A (H5N1)
 - ◆ จำนวน 5 ราย รักษาหาย 1 ราย เสียชีวิต 4 ราย
 - ◆ พบที่จังหวัดปราจีนบุรี 1 ราย กำแพงเพชร 2 ราย เพชรบูรณ์ 1 ราย และ สุโขทัย 1 ราย
3. ผู้ป่วยน่าจะเป็น เนื่องจากมีอาการเข้าได้ตามนิยาม และ เสียชีวิต หรือมีอาการระบบหายใจล้มเหลว หรือ มีผลการตรวจเบื้องต้น พบมีการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่กลุ่ม A จำนวน 1 ราย ที่จังหวัดกำแพงเพชร
4. ผู้ป่วยสงสัย เนื่องจากมีอาการเข้าได้ตามนิยาม จำนวน 1 ราย ที่จังหวัดกำแพงเพชร
5. อยู่ระหว่างการสอบสวน เพื่อติดตามข้อมูลเพิ่มเติมทั้งทางคลินิก และประวัติการสัมผัสปัจจัยเสี่ยง รวม 148 ราย จำแนกตาม ภาค/จังหวัด ต่าง ๆ ดังนี้
 กลาง :- สุพรรณบุรี 9 ราย, ลพบุรี 7 ราย, จันทบุรี 4 ราย, ประจวบคีรีขันธ์ 3 ราย, ปทุมธานี 2 ราย, ชัยนาท 2 ราย, ชลบุรี 2 ราย, กรุงเทพมหานคร อ่างทอง สิงห์บุรี ราชบุรี กาญจนบุรี สมุทรสาคร เพชรบุรี สมุทรปราการ และ ระยอง จังหวัดละ 1 ราย
 เหนือ :- สุโขทัย 55 ราย, กำแพงเพชร 5 ราย, เชียงราย 4 ราย, ตาก 3 ราย, พิษณุโลก 3 ราย, พิจิตร 3 ราย, ลำปาง 2 ราย, แม่ฮ่องสอน 2 ราย, อุตรดิตถ์ 2 ราย, แพร่ นครสวรรค์ และอุทัยธานี จังหวัดละ 1 ราย
 ตะวันออกเฉียงเหนือ :- กาฬสินธุ์ 5 ราย, อุบลราชธานี 5 ราย, เลย 3 ราย, นครราชสีมา 2 ราย, สุรินทร์ 2 ราย, หนองคาย บุรีรัมย์ ชัยภูมิ และ ศรีสะเกษ จังหวัดละ 1 ราย
 ภาคใต้ :- สตูล 2 ราย, สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช กระบี่ และ ปัตตานี จังหวัดละ 1 ราย
6. ตัดออกจากการสงสัย เนื่องจาก ไม่เข้านิยาม หรือมีผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพิสูจน์ได้ว่า เกิดจาก เชื้อสาเหตุอื่น รวม 1,548 ราย

รายละเอียดผู้ป่วยยืนยัน, ผู้ป่วยน่าจะเป็น, และผู้ป่วยสงสัย ไข้หวัดนก แสดงในตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 รายละเอียด ผู้ป่วยยืนยันไข้หวัดนก ประเทศไทย สะสม ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

ลำดับที่	เพศ	อายุ (ปี)	ที่อยู่	วันเริ่มป่วย	โรงพยาบาล ที่รับรักษา	การวินิจฉัย	ผลการรักษา
1	ชาย	18	ต.เขาไม้แก้ว อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี	31 ส.ค.2547	กบินทร์บุรี	Pneumonia	เสียชีวิต 8 กย. 47
2	หญิง	26	ต.ปางมะค่า อ.ขามเฒ่า อ.เสนา จ.กำแพงเพชร *	11 ก.ย.2547	ปากเกร็ดเวชการ	Pneumonia	เสียชีวิต 20 กย. 47
3	หญิง	32	ต.ปางมะค่า อ.ขามเฒ่า อ.เสนา จ.กำแพงเพชร	16 ก.ย.2547	กำแพงเพชร	Pneumonia	หาย 8 ต.ค.47
4	หญิง	9	ต.พุทธบาท อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์	23 ก.ย.2547	ชนแดน ส่งต่อ รพ.เพชรบูรณ์	Pneumonia	เสียชีวิต 3 ต.ค 47
5	หญิง	14	ต. ป่าจิว อ.ศรีษะเกษ จ. สุโขทัย	8 ต.ค. 2547	รพ.ศรีสวรรค์	Pneumonia	เสียชีวิต 19 ต.ค. 47

หมายเหตุ * เป็นที่อยู่ขณะเริ่มป่วย

ตารางที่ 2 รายละเอียดผู้ป่วยน่าจะเป็นไข้หวัดนก ประเทศไทย สะสม ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

ลำดับที่	เพศ	อายุ (ปี)	ที่อยู่	วันเริ่มป่วย	โรงพยาบาล ที่รับรักษา	การวินิจฉัย	ผลการรักษา
1	หญิง	11	ต.ปางมะค่า อ.ขามเฒ่า จ.กำแพงเพชร	2 ก.ย. 2547	คลองขลุง	Pneumonia	เสียชีวิต 8 ก.ย. 47

ตารางที่ 3 รายละเอียดผู้ป่วยสงสัยไข้หวัดนก ประเทศไทย สะสม ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

ลำดับที่	เพศ	อายุ (ปี)	ที่อยู่	วันเริ่มป่วย	โรงพยาบาล ที่รับรักษา	การวินิจฉัย	ผลการรักษา
1	ชาย	13	ต.บ่อถ้ำ อ.ขามเฒ่า จ.กำแพงเพชร	15 ก.ย. 2547	รพ.ขามเฒ่า อ.ขามเฒ่า จ.กำแพงเพชร	Pneumonia	เสียชีวิต 21 ก.ย. 47

รายงานโดย สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

เปิดพื้นบ้าน: บทบาทที่เปลี่ยนไปในการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก

นักวิจัยของศูนย์ความร่วมมือด้านไวรัสไข้หวัดใหญ่ในสัตว์ องค์การอนามัยโลก ณ โรงพยาบาล St Jude Children's Research Hospital เมือง Memphis ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รายงานสาระสำคัญของผลการศึกษาทางห้องปฏิบัติการของเชื้อไวรัส H_5N_1 ในเปิดพื้นบ้าน ดังนี้

1. เชื้อไวรัส H_5N_1 จะเพิ่มจำนวนในระบบทางเดินหายใจ และในลำไส้ของเปิดพื้นบ้านติดเชื้อในห้องทดลอง และเลี้ยงรวมกับเปิดที่ไม่ติดเชื้อ เชื้อเหล่านี้จะถูกขับออกมาทางระบบทางเดินหายใจ และอุจจาระในปริมาณที่สูงถึง 103.5 - 105.5 ต่อมิลลิกรัม และสามารถถ่ายทอดเชื้อไปยังไก่ ถึงแม้ว่าเปิดเหล่านี้จะไม่แสดงอาการป่วยก็ตาม
2. เชื้อไวรัส H_5N_1 ที่ระบาดในปี พ.ศ. 2547 จะมีความคงทนและสามารถอยู่ในสภาวะแวดล้อมได้นานกว่าเชื้อที่เคยระบาด ในปี พ.ศ. 2540 รวมทั้งสามารถแพร่ระบาดจากเปิดไปสู่สัตว์ปีกอื่นๆ ได้ยาวนานกว่าด้วย กล่าวคือ ในสภาวะที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เชื้อไวรัส H_5N_1 ที่ระบาดในปี พ.ศ. 2547 สามารถอยู่ในธรรมชาติได้นาน 6 วัน และเปิดสามารถแพร่เชื้อได้นานถึง 11 - 17 วัน หรือมากกว่านี้ ส่วนเชื้อที่ระบาดในปี พ.ศ. 2540 จะมีชีวิตอยู่ได้เพียง 2 วัน และแพร่เชื้อจากเปิดไปสู่ไก่ หรือสัตว์ปีกอื่นๆ ได้ไม่เกิน 10 วัน
3. จากการระบาดของโรคไข้หวัดนกที่ประเทศเวียดนาม ในปี พ.ศ. 2547 ไม่พบว่า มีเปิดป่วยหรือตายจากการติดเชื้อ H_5N_1

จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงให้เห็นว่า เปิดพื้นบ้านอาจจะเป็นแหล่งรังโรคที่สำคัญของเชื้อไวรัส H_5N_1 และสามารถแพร่เชื้อไปยังไก่ สำหรับในคน ถึงแม้ว่าในขณะนี้ยังไม่มีหลักฐานการถ่ายทอดเชื้อนี้ จากเปิดไปสู่คนประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ควรระมัดระวังและปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงการติดเชื้อไวรัส H_5N_1 ในคน ดังนี้

1. ในการสอบสวนผู้ป่วย ควรรวมถึงการสัมผัสเปิดพื้นบ้านที่มองเห็นว่ายังมีสุขภาพดี ไม่มีอาการป่วย เป็นปัจจัยเสี่ยงหนึ่ง ที่อาจจะเป็นสาเหตุของการถ่ายทอดเชื้อไวรัส H_5N_1 ไปสู่คนเหมือนกับไก่ที่ป่วยหรือไก่ที่ตาย
2. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนก การป้องกันการติดเชื้อไวรัส H_5N_1 ขอให้รวมเปิดพื้นบ้าน ที่มองเห็นว่า ยังมีสุขภาพดีหรือไม่มีอาการป่วยให้เห็น เป็นปัจจัยหนึ่งที่ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัส ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เหมือนกับที่ได้ปฏิบัติกับไก่ที่ป่วย
3. ไม่ควรเลี้ยงเปิดเหมือนสัตว์เลี้ยงในบ้าน และไม่ควรให้เข้ามาอยู่ในบ้าน